

Kunngerðarsmiðir:

Gloymdu sjómenn og lærlingar

— Ein »lapsus« í kunngerðini um dagpening verður nú vigaður í Føroya rætti

Ein »lapsus« hjá teimum, sum gjørdur kunngerðina um dagpening, kom skjótt afturum aftur og tann 5. juli fæst at vita, hvussu álvarslegar avleiðingar, mistakið fær.

Tí henda dag fellur Føroya rættur dóm í einum sakarmáli millum Almannastovuna og ein arbeiðsgevara.

Hesin dómur fær avgerandi týdning fyri yvir 30 onnur mál, sum liggja í einum bunka á Almannastovuni og biða eftir einari avgerð.

Hesin bunkin er avleiðingin av tí, sakførarin hjá Almannastovuni, Trygvi Jacobsen, kallaði ein »lapsus« í Føroya rætti hósagin.

Men eisini Klaus Her-

man, stjóri á Almannastovuni, viðurkendi, at eitt mistak var gjørt, tá kunngerðin bleiv orðað. Hetta mistak liggur í tí, at ongin hevur hugsað um til dømis sjómanslógina og lærlingalógina, tá grein 2, stk. 1, í kunngerðini um dagpening varð skrivað.

Har er bara nevnd starvsmannalógina. Og tað er óheppið í einari soljóðandi áseting:

»§ 2. Um persónur eftir metan Almannastovunnar kemur undir reglurnar um løn undir sjúku í lögtingslógini um starvsmenn, og arbeiðsgevarin sýtir at gjalda slíka løn, rindar Almannastovan hesum persóni dagpening eftir § 1, 5. stk. í lógini um dagpening

og krevar — um neyðugt við rættargangi — arbeiðsgevaran eftir goldnum dagpeningi og írestandi løn hjá starvsfólkinum.«

Tí hvussu við persónum, sum eftir metan Almannastovunnar koma undir reglurnar um løn undir sjúku í til dømis sjómanslógini og lærlingalógini?

Kann Almannastovan kreva nakað sum helst frá einum reiðara ella einum meistara?

Tað er júst hesin spurningur, sum verður svaraður 5. juli.

Skipari á sandbát

Málið, Almannastovan valdi at royna í rættinum, er um ein skipara á einum sandbát.

Skiparin, sum hevur heimaskiparapróg, fekk í september 1980 skaða umborð og noyddist í land. Vanlukku tryggingin fekk fráboðan um tilburðin, men visti henni frá sær til

Dagpeningaskipanina. Skiparin var timalentur.

Skiparin var í landi í fimm vikur og fyra dagar og skuldi fyri hesa tíðina, samanborið við tær fimm vikurnar, áðrenn skaðin hendi, fingið 20.496 kr. í løn. Frá Almannastovuni fekk hann 7.728 kr. í dagpeningi. Tær 12.768 kr., sum so restaðu í, hevur hann ikki fingið enn.

Arbeiðsgevarin noktar at gjalda. Og tí hevur Almannastovan steynt eftir teimum 20.496 kr. sambart grein 2, stk. 1, í kunngerðini um dagpening.

Almannastovan heldur, at har samsvarandi (analogt) kann standa »... eftir goldnum dagpeningi og írestandi løn hjá sjómanninum (ella lærlinginum)«.

Arbeiðsgevarin heldur seg til kunngerðina, soleiðis sum hon er skrivað. Tað vil siga bóktaviliga. Sakførarin hjá honum,

Dánjal Magnussen, kravdi frikenning. Gongur tað ikki, so, at saksókti arbeiðsgevarin skal gjalda eina lægri upphædd enn ta í stævningini. Eina upphædd, sum rætturin ásetur.

Vil hava dóm

Hetta er fyrsta sakarmál um dagpeningaskipanina. Klaus Herman segði í rættinum hósagin, at Almannastovan vil hava dóm fram um semju í hesum máli.

— Fåa vit viðhald, hava vit nakað at halda okkum til, segði hann og sipaði til øll hini málini, sum biða eftir avgerðini í hesum.

— Fåa vit ikki viðhald, hava vit nakað itøkilig at leggja fyri landsstýrið fyri at fáa kunngerðina broytta, segði Klaus Herman eisini.

Tey flestu av teimum yvir 30 málunum, sum biða, eru mál viðvíkjandi lærlingum.

hd

Aftur til 21 rættarfundir

Eystari landsrættur kemur aftur til Føroya longu síðst í hesum mánaðinum.

Hesa ferð eru 21 sakarmál á skranni og tey skal Landsrætturin avgreiða vikuna 28. juni — 5. juli.

14 av teimum 21 sakarmálunum eru slík, har ákærvaldið er annar parturin. Hin sjei eru borgarligar sakir. Tann áhugaverdasta av teimum er eitt skattamál, sum Landsstýrið tapti í Føroya rætti og appelleraði.

Landsstýrið bleiv dømt fyri at gera mun á føroyingum og øðrum ríkisborgarum, tá tað skattaði ein danskan lækna øðrvísi enn føroysku starvsfelagar hansara.

Eystari landsrættur plagar at vera tvær ferðir um árið í Føroyum. Men nú eru so nógvir dómur hjá Føroya rætti appelleraðir, at í ár kemur Landsrætturin triggjarferðir.

hd

Onki kann forða Bída tó enn við videoeftirliti

Ongin lógarpara-graffur kann forða Tórshavnar havn í at hava videoeftirlit við havnarøkkinum.

Kortini hevur havnanevndin hjá býráðnum valt at fara varisliga fram.

Nevndarformaðurin, Dánjal Larsen, sigur at ætlanin var at tosa um málið á havnanevndarfundi næstseinst mikudag. Men málið er ikki búgvið at taka á skrána, blivu nevndarlimirnir samdir um fyrri fundin.

Dánjal Larsen sigur, at málið er búgvið, so skjótt nevndin metir seg at hava nóg nógvar upplýsingar um tað.

Dánjal Larsen sigur, at teir kanna, hvussu slík víðurskipti eru skipað áðrastaðni.

— Men vit hugsa mest um, hvussu Landsstýrið fer at reagera, um vit seta

tólini upp.

Kann onki gera

Tað var júst Landsstýrið, sum tíðliga í vár fekk havnanevndina at steðga við fyrireikingunum til videoeftirlitið. Tí Landsstýrið gjørdi vart við, at tað ikki uttan víðari fór at goðtaka tilíkt eftirlit.

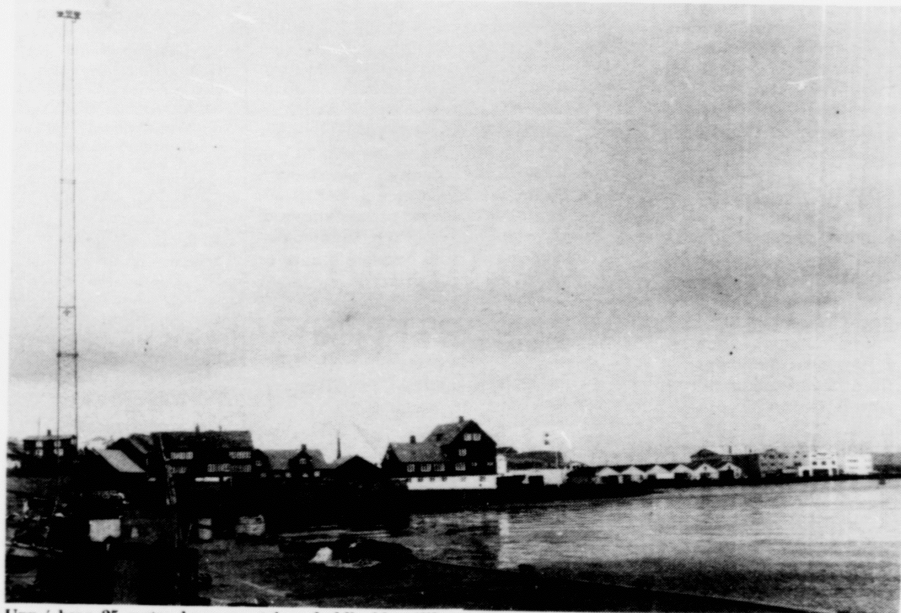
Landsstýrið kannaði síðani, um tað hevði nakra lógarheimild at steðga ætlanunum hjá havnanevndini. Tað hevur Landsstýrið ikki.

Johan Djurhuus, skrivstovustjóri í Landsstýrinum: — Vit kunnu onki gera við teirri lóggávu, sum vit hava nú.

Johan Djurhuus sigur, at hann heldur ikki, heimastýrið hevur heimild til at lóggeva á hesum øki. Tað hoyrir undir Fólkatíngið.

Onki er frætt um, at nekur broyting á lóggávu um eftirlit við eitt nú videotólum, er á veg.

hd

Upp í hesa 25 metra høgu mastrina skuldi videotólið setast